

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی آیت الله طالقانی

اثر گفتار درمانی بر لکنت

تهیه کننده: کلینیک تخصصی اختلالات گفتار و بلع

(گروه آسیب شناسی گفتار و زبان)

نوبت بازنگری: اول

تاریخ تصویب: ۹۱/۰۹/۱۳

شماره سند: PF-SH-01

روانی گفتار به معنی الگوی زمان بندی کردن عناصر آوایی است. این عناصر آوایی در واقع حروفی هستند که با کنار هم قرار گرفتن آنها کلمات و در نهایت گفتار تولید می شود.

در صورتی که به علل مختلف این زمان بندی از محدوده عادی خارج شود، فرد دچار لکنت یا ناروانی طبیعی خواهد شد.

لکنت عارضه ای است که بصورت مکتهای بی جا و بیش از حد، کشیده گویی، تکرار صدا، هجا یا کلمات و عبارات، قفل شدگی در بیان یک صدا، در گفتار فرد مبتلا دیده میشود.

سن شروع لکنت معمولاً در دوران کودکی (قبل از ۵ سالگی) بوده و پس از سن بلوغ کمتر اتفاق می افتد. شیوع آن در پسرها ۳ برابر دخترهاست. هنوز عامل مشخصی برای علت لکنت مشخص نشده است.

عواملی که ممکن است سبب بروز یا تشدید لکنت شوند، در افراد مختلف، متفاوت است سه عامل کلی که تاکنون در شروع لکنت مؤثر شناخته شده است عبارتند از:

عوامل روانی - اجتماعی: افراد لکنتی در

ارتباط کلامی با محیط دچار مشکلند

عکس العمل نابجای والدین در دوره

ناروانی طبیعی کودکان و نیز سایر شرایط

محیطی هم در بروز و تشدید لکنت

مؤثرند.

عوامل روانی - زبانی: هر گاه کودک

لکنتی از ساختار نحوی و معنایی جدیدی

استفاده میکند، میزان ناروانیش بیشتر

میشود و زمانی که بر آن تسلط می یابد، از

شدت آن کاسته میشود.

مسئله مهمی که در اینجا باید مطرح شود این است که لکنت با ناروانی طبیعی متفاوت است. بعضی از کودکان در طی دوره رشد طبیعی گفتار، از مرحله ای عبور میکنند که ضمن آن علائمی از قبیل تکرار کلمات و عبارات و همچنین بازگویی اصلاحی در گفتارشان مشاهده میشود.

طبق بررسیهای انجام شده در ۸۰٪ موارد، این دوره به راحتی پشت سر گذاشته میشود و کودک به گفتار سلیس و روان دست می یابد ولی در ۲۰٪ بقیه، وجود عواملی از قبیل برخورد نامناسب و حساسیت غیر منطقی والدین، تنبیه، تمسخر و یا تذکرات مکرر جهت تصحیح گفتار کودک، این روند را به لکنت زبان منتهی می سازد.

در صورتی که لازم است در چنین مواقعی از هرگونه عکس العملی که کودک را نسبت به حالت غیرعادی گفتارش متوجه میسازد، خودداری کرد و حتی در صورتی که وی به این مساله آگاه شد با دلایلی هر چند غیرواقعی، موضوع را برای او امری زودگذر و موقتی جلوه داد.

گفتاردرمانی در مورد کودکان از طریق ارائه مشاورات لازم به خانواده و در مواقع لزوم، انجام درمان غیر مستقیم به کاهش دادن علائم، رفع کامل آنها و یا پیشگیری از شدت یافتن ناروایی می پردازد در مورد بزرگسالان مبتلا به لکنت نیز با ارائه روشهای مناسب گفتاری، به آنها کمک می شود تا ناروانی خود را کاهش داده یا کاملاً رفع نمایند.

■ لازم به ذکر است که هرچه این افراد سریعتر به گفتار درمانی مراجعه کنند، پیشرفتهای بهتری را نشان داده و راحت تر درمان میشوند.

